

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

GRUP HERMES

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lídia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell Editorial: Xavier Albertí (president), Joan Villarroja (vicepresident), Joan Ballester, Maria Favà, Lluís Foix, Rosa Font, Jordi Maluquer, Jaume Oliveras, Vicent Sanchis, Llorenç Soldevila, Antoni Vila Casas i Pep Collelldemont (defensor del lector).

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Anna Maria Ribas (Gerència Comercial), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

L'OBRA MOSTRA QUE LA DIGNITAT D'UN POBLE NOMÉS ES RECUPERA AMB UNA RESISTÈNCIA ACTIVA

Guillem López Casasnovas

Catedràtic d'economia de la UPF

El negoci no té cor

Fa un parell de setmanes TV3 ens obsequià amb *El retaule del flautista*, "la pel·lícula". Amb text i música de Jordi Teixidor i Carles Berga, ja fa més de 40 anys, l'obra descriu amb agudes variacions la faula d'*El flautista de Hamelin*: contra la corrupció i la connivència dels poders, i a favor de la intel·ligència del poble indignat. Quasi res!

PERA QUI ESCRIU, tot el que envolta *El retaule* suposa una vivència de gran calat. Des de l'èxit del Teatre Capsa, amb un extraordinari Pau Garsaball, vàrem ser molts que a pobles i ciutats de la geografia dels Països Catalans importàrem aquesta representació. Érem aquells que fèiem del teatre, com de la poesia, una "arma carregada de futur" contra tota mena de despotisme.

AQUEST FOU EL CAS, efectivament, d'una companyia d'actors afeccionats de Ciutadella de Menorca. Eren èpoques de lluita antifranquista en les quals la censura actuava amb duresa. L'autorització preliminar recordo que la solucionàrem un capvespre de disabte en un local on feia un fred que pelava, posant al censor una estufeta als peus: després de dinar i abaixant el to del diàleg fins a l'avorriment, es va adormir, i després no en tingué altra que autoritzar la representació. Assajàrem quasi sis mesos, extensió gratuïta per a molts universitaris d'un ministre d'Educació il·luminat que va pretendre fer coincidir el curs acadèmic amb l'any natural. Òbviament el curs acabà com sempre el juny, però això va permetre que el desembre anterior poguéssim estrenar *El retaule*. L'èxit davant d'un públic àvid de crítica contra la dictadura fou descomunal; tant, que esdevingué "perillosa" pel poder autoritari vigent, i a la tercera representació el delegat del govern de l'illa la va prohibir. Un militar cridà contra la burla que feia el cap de la milícia d'un soldat al qual es reprimia per "pensar". El poc temps i per votació popular en el diari local les representacions fetes s'havien de premiar com a "fet protagonista de la vida cultural de l'any" a Menorca.

PERÒ TOT EL GRUP D'ACTORS VÀREM quedar decebut després de tanta preparació, i continuàvem cantant les cançons d'*El retaule* quan ens vàiem o anàvem de gresca. La vida finalment

GUILLEM CIFRE

“El negoci no té cor, el negoci no té entranyes, ara manen les finances, ara mana qui té l'or”, cantava a ‘El retaule del flautista’ qui signa aquest article

ens va acabar separant; la política no contra Franco sinó a favor de les opcions democràtiques va fer que aquells actors militessin en diferents partits i àdhuc alguns es desenganyessin totalment de la política. Les professions de cadascú i la lluita per la pervivència va fer la resta.

ALCAP DE VINT-I-CINC ANYS d'aquells fets i sota el clam de “no ens hem de morir sense tornar a fer *El retaule*”, va tornar a “sonar la flauta”. Però érem tots més vells (àdhuc dos havien mort!). El flautista era un respectat director d'escola del poble (s'atreviria a posar-se la mà al paquet quan la filla del burgmestre li insinués que “ensenyés la flauta”?); el productor n'havia estat alcalde socialista (uff!, deia); el capellà i el milicià eren actors professionals a la península (s'atrevirien ara a posar en risc el seu prestigi?); els regidors de la vila de Pimburg havien estat *concejals* i consellers de govern i d'oposició a la realitat i se n'havien dit més d'una de gruixuda; alguns vilatans que eren parella quan l'obra, estaven llavors separats... i les realitats professionals allunyaven i apropiaven capritxosament els papers de cadascú a la faula. Però al so del flautista tots ens vàrem posar en marxa. Recuperàrem llibret i cançons en un tres i no res, i en un mes d'agost d'assajos ens preparàrem per a fer les quatre representacions que feia tants d'anys teníem pendents. L'èxit fou extraordinari. L'obra recuperava l'actualitat després de tants anys en el context de les rates de la corrupció balear i de la conxorxa dels poders polítics, financers i mediàtics, per a fer entendre que la dignitat d'un poble només es recuperaria amb una resistència activa que fes que els poderosos patissin també les conseqüències de la plaga perquè es preocupessin de posar-hi remei, tot i rescatant primer els negocis de la vila, que naturalment eren de la seva propietat. Rejuntava la representació vells amics que havien oblidat que són més les coses que uneix la defensa de la democràcia, contra la corrupció, que les que separen els interessos de partit. Un dur al·legat contra els qui fan negoci de les desgràcies d'altres, dels qui donen “calmants” i no solucions, dels qui es lucren d'allò que no és seu. Una mirada crítica al cor dels negocis, dels negociants sense cor, dels polítics sense escrúpols. “El negoci no té cor, el negoci no té entranyes, ara manen les finances, ara mana qui té l'or”, cantava a *El retaule del flautista* qui signa aquest article. Com els deia, tota una vivència.